Po pasach przejdź na drugą stronę i w lewo skręć.
To ulica 3 Maja, lecz nie konstytucji to pamięć:
W tym dniu w 1895 roku wybuchł pożar ogromny.
Zostały tylko 4 domy! Prawie każdy był bezdomny...

Po chwili marszu skręć w św. Rozalii ulicę.
Miniesz skwer – dziecięcych zabaw stolicę.
Za skwerem po lewej jest tartak – w gwarze „troc".
Tu w deski zmienia się niejeden drewna kloc.

Naprzeciw tartaku drewniany dom nr 20 stoi.
Rok tysiąc □ (17) _ _ □ (21) _ _ _ _ _ _ sześćdziesiąt dwa na biało go stroi.
Idź dalej, zauważ w ogrodach małe studnie.
Niektóre z nich wyglądają wprost cudnie!

Nieco dalej po lewej parafialny cmentarz
Ty idź wciąż prosto, zapomnij o zakrętach.
Na rozwidleniu trzymaj się prawej strony,
A już niebawem zobaczysz Trzy Korony!

Po lewej na górce ujrzysz niewielką kaplicę,
Która skrywa niezwykłą tajemnicę...
Z boku są trzy □□ (16 10) _ _ – widać to z ulicy.
Łąka jest prywatna, nie podchodź do kaplicy!

Legenda mówi, że pewnego dnia z kościoła
Wytoczyła się czaszka. Kto pojąć to zdoła?
Ludzie wraz z księdzem za nią ruszyli,
Po drodze żarliwie do Boga się modlili.

Czaszka toczyła się daleko, tajemną siłą pchana,
Aż stanęła tutaj. Dlatego kaplica murowana
Świętej Rozalii, która od zarazy ludzi strzeże
Została tutaj zbudowana w dobrej wierze.

W środku wisiał Świętej XVIII-wieczny wizerunek.
Niestety jakiś czas temu nastąpił jego rabunek.
Opowieści o tym miejscu jest jeszcze wiele.
Miejscowi mówią, że kaplica stoi na Mogiele.

Historycy sądzą, że chowano tu poległych
W bitwie o zamek w Niedzicy, nieodległy.
Bitwę w wieku XVI w pobliżu stoczono.
Później cmentarz choleryczny tutaj wyznaczono.

Ciekawostek nie brak wśród historii wielu,
Lecz skarb na Ciebie czeka, drogi Przyjacielu!
By go znaleźć, idź jeszcze kawałek prosto drogą.
Na rozwidleniu w prawo, dalej słowa hasła Ci pomogą.

Hasło questu:

□	□	□	□	□		□	□	□	□
1	2	3	4	5		6	7	8	9

□	□	□	□	□		□	□	□	□	□	□	□	□
10	11	12	13	14		15	16	17	18	19	20	21	22

Miejsce na skarb:

Autorzy questu:

Gabriela Barnaś, Dominik Bittmar, Ptrzemysław Budz, Anna Findura, Olivia Gronka, Jakub Łojek, Natalia Kaczmarczyk, Paulina Konopka, Damian Maryniarczyk, Bożena Niemiec, Grzegorz Sarna, Emilia Sarna, Jakub Silan, Anna Stronczek, Gabriel Wadowski, Emilia Waksmundzka,
pod kierunkiem: Elżbiety Łukuś, Julii Miśkowicz i Anny Stronczek

Fundacja Mapa Pasji

Ilustracje: Adam Jarzębski

Konsultacje: Krzysztof Florys, Anna Jarzębska, Fundacja Mapa Pasji

Opiekun questu:

Szkoła Podstawowa im. Świętej Elżbiety Węgierskiej w Trybszu
e-mail: sptrybsz@interia.pl, tel. 18 2656104

Inne góralskie questy:

www.skarbygorali.pl

Skarby Górali

Aplikacja Skarby Górali:

Android iOS

Questy w całej Polsce:

www.questy.com.pl

Questy Wyprawy Odkrywców

Questy - Wyprawy Odkrywców:

Android iOS

Fundusze Europejskie Program Regionalny | MAŁOPOLSKA | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Skarby Górali

QUEST- Wyprawa Odkrywców

Niedzica - 700 lat tradycji i historii

Tematyka:

Quest prowadzi po Niedzicy – wsi z 700-letnią przeszłością, w której wciąż żywe są spiskie tradycje sprzed wieków, a historia przeplata się z legendami i opowieściami.

Jak szukać skarbu:

Quest to gra, w którą można grać w dowolnej chwili. Wystarczy uważnie czytać wskazówki i rozwiązywać zagadki, by otrzymać końcowe hasło prowadzące do skarbu – pamiątkowej pieczęci.

Początek wyprawy:

Przy bramie do Gminnego Ośrodka Kultury w Łapszach Niżnych, z siedzibą w Niedzicy. GPS: 49.411858, 20.302763

Czas przejścia: ok. 45 min

Odkryj skarby Górali Spiskich!

Polscy Górale Spiscy zajmują 15 wsi położonych pomiędzy Zalewem Czorsztyńskim a rzeką Białką m.in. Łapsze Niżne, Niedzicę, Kacwin, Trybsz, Frydman i Jurgów. Większość (95%) Spisza znajduje się dziś na Słowacji. W kulturze ludowej widać sześć wieków panowania węgierskiego.

Niedzica

Drogi Odkrywco, witaj dziś w Niedzicy!
Czeka Cię ciekawy spacer po tej okolicy.
Wędrówkę rozpoczynamy przy bramie GOKu.
Do tablic informacyjnych zrób parę kroków.

Przeczytaj, że bogata wciąż jest spiska mowa
W niemieckie, □(9) _ _ □(20) _ _ _ _ _ i słowackie słowa.
Biglajz to żelazko, popka znaczy lalka –
Z powyższych języków jest to niemal kalka!

Spiszacy również często ruszają w tany!
Wyróżnia ich „babski", czardasz i „klepany".
Spiskich strojów regionalnych są trzy odmiany.
W Niedzicy strój kacwiński zawsze zakładamy.

Zwyczaje i obrzędy są w Niedzicy wciąż żywe:
„Chodzenie z _ □(7) _ □(5) _ _ " to przykład prawdziwej
Tradycji, która do naszych czasów przetrwała.
Niejedna dziewczyna przed cygankami uciekała!

Kiedyś ważnym zwyczajem było „ogrywanie _ □(3) _ _ ",
„Husar" i młodzi kawalerzy w nim udział brali.
Przed domami panien „maje" (drzewka) stawiano,
A następnie je wszystkie „obtańcuwywano".

Spod GOKu skręć w prawo i zaraz ponownie.
Ulica Nadwodnia jest kawałek stąd, dosłownie.
Idąc nią, zwróć uwagę na dom numer 13,
Tak kiedyś budowano w Niedzicy właśnie.

Idź cały czas asfaltem, nawet gdy zakręci,
Niech stara część Niedzicy Cię do tego zachęci.
Pierwsza wzmianka o wsi jest z roku 1320,
Założył ją Frank Farkaszowiec, nie zapomnij tego.

Dysponował on wtedy sześćdziesięcioma łanami.
Ty spójrz na stare stodoły z podmurówkami.
I posłuchaj o kolejnej ciekawostce z Niedzicy:
Co jakiś czas bymbniorz chodzi tutaj po ulicy!

Bije w XIX-wieczny bęben, nie zwykły blaszak
I mieszkańcom ważne wiadomości ogłasza.
Idź prosto, trzymaj się ciągle głównej drogi.
W górze bocianie gniazdo, patrz też pod nogi!

Na końcu „wyspa" na czerwono wybrukowana.
Idź tam, gdzie „ślepa" droga jest oznakowana.
Kopacka mieszkał kiedyś przy Krótkiej ulicy.
Opowieść o nim jest znana w całej okolicy.

Ponoć dziwożony kradły mu z pola rzepę.
Kopacka je przyłapał. Taką miał krzepę,
Że zabrał im czapeczkę. One się zmartwiły.
Przychodziły co noc pod dom i go prosiły:

„Kopacka, Kopacka oddej nom cerwonom copecke,
a my juz wiyncyj nie pódyme na Twojom rzepecke".
Ponoć Kopacka w końcu dał się im przekonać.
Krążyły tu długo opowieści o strasznych dziwożonach...

Dojdź do krzyża z napisem □(22) _ _ _ – widzisz litery?
To bardzo łatwa zagadka, jest ich tylko cztery.
Kiedyś krzyż był tu na każdym skrzyżowaniu,
Przypominał niedziczanom o zmartwychwstaniu.

Spójrz jeszcze na Tatry i na Trzy Korony –
Widok na nie jest stąd wprost wymarzony!
Potem wracaj do czerwonego skrzyżowania
I idź dalej prosto, tutaj nikt Cię nie pogania.

Za zakrętem spotkasz Niedziczankę – rzekę,
Za mostem zaś trafisz pod strażaków opiekę.
Znajdź pomnik pamięci tych, którzy oddali życie,
Walcząc z □(12) _ _ _ _ _ _ _, które nawiedziły Niedzicę.

Idź w lewo, przy dużej szkole przejdź na pasach,
Teraz do kościoła zaprowadzi Cię ta trasa.
Wiedz, że w miejscu hali sportowej była synagoga,
Żydzi modlili się w niej do swojego Boga.

Kaplicę św. _ □(13) _ _ jeszcze miniesz po drodze
I w lewo przez park do schodów – na jednej nodze!
Wchodzisz na dziedziniec kościoła zabytkowego
W XIV wieku w stylu gotyckim zbudowanego.

Spójrz na prawo – między szóstą i siódmą stacją
Napis: □(19) _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ – łączy nas ze Słowacją.
Wejdź do kościoła, jeśli tylko drzwi są otwarte.
Jego barokowe wnętrze jest odwiedzin warte!

Zobaczysz tu ołtarz świętego Bartłomieja
Oraz barwne freski – gotyckiej sztuki przejaw.
Wyjdź za mury tam gdzie się kończy droga krzyżowa.
Na wprost czeka już na Ciebie zagadka nowa.

Biały budynek z niebieskim wykończeniem
Od dawna był związany z dzieci kształceniem.
Kiedyś była tu szkoła, potem żłobek, a dziś
Jest tu przedszkole – w nim nie jeden miś.

Na frontowej ścianie tablica pamiątkowa:
Michał □(6) _ _ _ _ _ □(8) _ _ _ _ _, wielki aktor, Słowak
Urodził się w tym domu w 1942 roku.
W stronę domu numer 68 zrób parę kroków.

Przyjrzyj się barwnemu rysunkowi nad drzwiami,
A dojrzysz, że ma coś wspólnego ze □(4) □(2) _ _ _ _ _ _ _ _.
Dziś odbywają się tu głównie wiejskie zebrania,
Kiedyś było to miejsce wspólnego tańcowania.

Idź ku głównej drodze, po prawej jest tablica
O historii kościoła, który wszystkich zachwyca.
Jest on pod św. _ _ □(18) _ _ _ □(15) _ □(14) _ _ wezwaniem.
Przez dziewięćdziesiąt □(1) _ □(11) _ lat panowali w nim luteranie.

Spójrz na pobliski pomnik szary, dostojny –
Upamiętnia niedziczan, którzy zginęli w czasie I wojny.
Wiedz, że niedawno obchodziliśmy 700-lecie Niedzicy.
To jedna z najstarszych wsi tutaj w okolicy.